

**UCHWAŁA NR XLIV/307/13
RADY GMINY LUTOMIERSK**

z dnia 16 grudnia 2013 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy
Lutomiersk na lata 2014 - 2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz.1318) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, poz. 405), **Rada Gminy Lutomiersk uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Lutomiersk na lata 2014 - 2017 w brzmieniu ustalonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIX/196/12 Rady Gminy Lutomiersk z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Lutomiersk na rok 2013 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Lutomiersk na rok 2013.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lutomiersk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą **od dnia 1 stycznia 2014 r.**

Przewodniczący Rady
Gminy Lutomiersk

Tadeusz Rychlik

Załącznik do uchwały Nr XLIV/307/13
Rady Gminy Lutomiersk
z dnia 16 grudnia 2013 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY LUTOMIERSK NA LATA 2014 - 2017

Zjawisko narkomanii jak też eksperymentowania z substancjami odurzającymi występuje na terenie całej Polski w różnej skali. W większym stopniu dotyka ono wielkich miast niż małych miasteczek czy wsi. Zdecydowanie bardziej ma ono związek z osobami w młodym wieku. Większość dorosłych dostrzega ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, a także posiada świadomość szczególnego zagrożenia dzieci i młodzieży.

Pod pojęciem narkomanii rozumie się stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Używanie narkotyków, szczególnie przez uczniów oraz młodzież gimnazjalną, niesie ze sobą powszechnie znane szkody zdrowotne i społeczne.

Zadaniem Gminnego Programu jest wspomaganie lokalnej społeczności poprzez wytyczanie kierunków, upowszechnianie wiedzy dotyczącej problemu narkomanii i możliwości jego rozwiązania oraz inicjowanie wdrażania projektów na poziomie szkół, instytucji oraz organizacji zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

Największym czynnikiem skłaniającym młodych ludzi do sięgania po narkotyki jest negatywny wpływ ze strony grupy rówieśniczej, tzw. presja grupy. Dzieci i młodzież chętnie identyfikują się z grupą, co może być źródłem poważnych problemów, jeśli w danej grupie eksperymenty z narkotykami, alkoholem czy papierosami są jednym ze sposobów spędzania wolnego czasu. Może to mieć istotny wpływ na młodego człowieka i popchnąć go na drogę uzależnienia. Zażywanie środków odurzających oraz picie alkoholu bywa równie często rozpaczliwą próbą manifestacji własnej woli dziecka, kiedy rodzice próbują decydować za nie o wszystkim i narzucać mu swoje zdanie.

Okres dojrzewania to okres przejściowy, podczas którego młodzi ludzie próbują odnaleźć swoją tożsamość i niezależność. Mają oni dość beztroski stosunek do problemu. Często używanie substancji psychoaktywnych traktowane jest jako element zabawy. Zażywanie ich powoduje nierealne spojrzenie na świat a w efekcie subiektywne poczucie rozluźnienia i poprawienia nastroju.

Czasami zaburzenia wzajemnych relacji między rodzicami jak również patologie występujące w rodzinie zachęcają dzieci i młodzież do spróbowania substancji psychoaktywnych. Nieumiejętność radzenia sobie ze stresem w codziennym życiu sprawia, iż tzw. używanie okazjonalne powoduje ucieczkę dziecka przed problemami.

Aby zapobiegać powyższemu zjawiskom należy dostarczać dzieciom i młodzieży jak najwięcej pozytywnych bodźców i umiejętnie kierować ich czasem wolnym oraz pielęgnować ich zainteresowania. Poprzez wczesną edukację na temat uzależnień należy uczulić młodych ludzi na niebezpieczeństwa jakie mogą pojawić się na skutek zażywania środków odurzających oraz zaproponować im ciekawe formy i sposoby spędzania wolnego czasu.

Program skierowany jest do całej społeczności lokalnej, a nie tylko do osób uzależnionych od narkotyków.

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązaniem problemów narkomanii jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012, poz. 124), która spowodowała, iż na samorządy gminne został nałożony obowiązek realizacji konkretnych działań, prowadzonych jako zadania własne gminy w ramach gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, finansowanych z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Celami Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Programem”, jest w szczególności:

- 1) podjęcie działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom przez ograniczenie dostępu do substancji narkotycznych, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym;
- 2) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych;
- 3) dostarczenie fachowej wiedzy wszystkim podmiotom (m.in. nauczycielom, pedagogom szkolnym, rodzicom) zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią, informowanie o dostępnych formach pomocy;
- 4) udzielanie pomocy psychospołecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2. Podmiotami uczestniczącymi w realizacji zamierzonych celów Programu są przede wszystkim:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
- 2) Pełnomocnik Wójta Gminy Lutomiersk ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lutomiersku;
- 4) inne podmioty w szczególności: instytucje, organizacje, osoby fizyczne, szkoły i inne placówki oświatowe; które realizują zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii we współpracy z Pełnomocnikiem Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

3. Podstawowymi zadaniami programu są:

- 1) **zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem, w szczególności poprzez:**
 - a) wspieranie działań skierowanych do osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w obszarze pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej,
 - b) prowadzeniu rozmów – interwencyjno motywujących z osobami co do których stwierdzono podejrzenie zażywania narkotyków - wstępna motywacja do podjęcia leczenia i udzielanie informacji o ośrodkach terapii uzależnień,
 - c) dofinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami;

- 2) **udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospolecznej i prawnej polegające w szczególności na:**
 - a) zwiększeniu dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej poprzez nawiązanie współpracy z psychologiem,
 - b) porady dla rodzin z problemem uzależnień od środków psychoaktywnych,
 - c) kierowaniu osób realizujących zadania Programu oraz osoby zaangażowane w działalność profilaktyczną, na szkolenia z zakresu profilaktyki;
- 3) **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez:**
 - a) podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku wśród mieszkańców gminy w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
 - b) dofinansowanie spotkań, prelekcji, warsztatów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią wśród dzieci i młodzieży w szkołach z terenu Gminy Lutomiersk,
 - c) dofinansowanie spektakli dla dzieci i młodzieży o tematyce związanej z tematyką przeciwdziałania narkomanii,
 - d) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych z zakresu tematyki narkotykowej dla kadry pedagogicznej z terenu Gminy Lutomiersk,
 - e) upowszechnianie materiałów (książki, ulotki, filmy, plakaty) związanych z tematyką antynarkotykową,
 - f) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, których celem jest propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od narkotyków i innych używek (imprezy sportowe, kulturalne, itp.),
 - g) dofinansowanie form czynnego wypoczynku: wycieczki krajoznawcze, festyny, rajdy,
 - h) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach z terenu Gminy Lutomiersk,
 - i) podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną;
- 4) **wspomaganie instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, przede wszystkim poprzez:**
 - a) wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii, propagujących zdrowy styl życia oraz innych jednostek organizacyjnych,
 - b) nawiązanie współpracy z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych m.in. poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych głównie szkół lub innych miejsc spotkań dzieci i młodzieży;
- 5) **pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:**

- a) rozpowszechnianie wiedzy (plakaty, ulotki, broszury) o możliwościach i procedurze administracyjno-prawnej kierowania osób uzależnionych na leczenie,
- b) zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków poprzez nawiązanie współpracy z psychologiem, psychiatrą bądź innym specjalistą.

4. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Lutomiersk na lata 2014 - 2017.

Źródłem finansowania działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są dochody Gminy Lutomiersk uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W sposób szczegółowy działania przedstawia tabela:

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii	Pełnomocnik ds. uzależnień, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	2014 r. – 2017 r.
2.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.	Pełnomocnik ds. Uzależnień, zakłady opieki zdrowotnej, placówki oświatowe i inne działające w obszarze przeciwdziałania narkomanii.	2014 r. – 2017 r.
3.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz integracja ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.	Pełnomocnik ds. uzależnień, GOPS, Psycholog, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	2014 r. – 2017 r.
4.	Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.	Pełnomocnik ds. uzależnień, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii i inne podmioty uczestniczące w realizacji Programu	2014 r. – 2017 r.

Wysokość środków przewidzianych na realizację zadań programowych w poszczególnych latach obowiązywania programu będzie określana w corocznych uchwałach budżetowych.

5. Monitorowanie Programu:

- 1) Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza łączny raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Lutomiersk oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Lutomiersk i przedstawia go Wójtowi Gminy Lutomiersk do 1 marca roku następującego po roku, którego raport dotyczy;
- 3) Wójt Gminy Lutomiersk przedstawia Radzie Gminy Lutomiersk łączny raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Lutomiersk oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Lutomiersk do 31 marca roku następującego po roku, którego raport dotyczy.

6. Postanowienia końcowe:

Zagrożenia związane z rozprzestrzenianiem się zjawiska narkomanii stanowią istotny problem społeczny, ponieważ nawet jeśli przyjmemy, że eksperymentowanie z narkotykami w przypadku większości osób nie stanowi jeszcze uzależnienia to i tak mamy do czynienia z poważnym zagrożeniem, wymagającym wielopłaszczyznowych zabiegów profilaktycznych.

Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju i ograniczeniem zjawiska narkomanii. Należy więc promować działania upowszechniające zdrowy styl życia. Jest to możliwe przez współpracę i działania wielu instytucji. Działania profilaktyczne to wspieranie młodych ludzi i kształtowanie prawidłowych postaw osobowościowych. To wspieranie rodziny w jej działaniach opiekuńczych i wychowawczych. Dlatego celowe jest zapobieganie używaniu narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnie wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowań w środowisku lokalnym.

Przewodniczący Rady
Gminy Lutomiersk

Tadeusz Rychlik